

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta přírodovědně-humanitní
a pedagogická

Projekt

Poznáváme naše vánoční tradice

Autor: Nikola Müllerová

Předmět: Didaktické aplikace ve výchovně-vzdělávacích programech

Obor: Vychovatelství

Semestr: 2019/2020

Název projektu

Poznáváme naše vánoční tradice

Téma

Vánoce

Cílová skupina

2.-3. třída (maximálně 30 dětí)

Materiálně technické prostředky

Technika: dataprojektor, reproduktory, počítač

Finance: pomůcky uhradí škola

Pomůcky: jablka, nůž, skořápky od vlašských ořechů se svíčkami (připravené předem), nádoba, voda, zápalky (zapalovač), hrnec (na rozehtátí olova/vosku), plotýnka

Materiál: olovo (vosk)

Organizační činnosti

Délka projektu: celkem 135 min – 1. setkání 90 min, 2. setkání 45 min

Prostorové podmínky: družina, třída

Uspořádání činností:

1. setkání – pohádka cca 6 min, debata cca 15-20 min, tradiční činnosti cca 45 min, pracovní list s diskuzí cca 15-20 min
2. setkání – úvod cca 5 min, předvedení tradičních činností prvňáčkům cca 30-40 min

Činnosti

Průběžné: diskuze, rozkrojení jablek, pouštění lodiček, lití olova, házení střevícem

Reflexivní: pracovní list

Harmonogram činností

1. setkání

1. Motivace (cca 6 min)

Lekce začíná motivační pohádkou, která je o Krtečkovi a Vánocích.

2. Diskuze (cca 15-20 min)

Po videu se dětí zeptáme, o čem si dnes budeme povídat a necháme děti odpovědět. Krátkým povídáním uvedeme děti do tématu tradic, které se u nás dodržují.

Např.: „Děti, správně jste uhodly, že si dnes budeme povídat o Vánocích. Každý ví, že Štědrý den slavíme 24. prosince, ale ne každý zná tradice, které se u nás dodržují. Jaké tradice/zvyky doma dodržujete? Jaké znáte tradice?“

Diskuzi vedeme my (vychovatel), děti usměřujeme, případně doplňujeme, abychom se dostali ke všem tradicím, které chceme dětem představit (viz pracovní list).

Po diskuzi dětem povíme o tom, že si některé tradice dnes vyzkoušíme.

Např.: „Milé děti, vyjmenovali jsme společně spoustu tradic, a já mám jeden nápad. Co kdybychom si dnes nějaké tradice vyzkoušeli, chcete? A jelikož vím, že jste velké šikulky, tak je příště předvedeme i prvňáčkům, souhlasíte?“

3. Tradiční činnosti (cca 45 min)

Činnosti provádíme společně s dětmi a u toho povídáme, proč se tyto činnosti dělají (viz pracovní list).

- rozkrojování jablíček
- házení střevícem
- pouštění lodiček
- lití olova (vosku)

4. Pracovní list s diskuzí (15-20 min)

Dětem rozdáme pracovní list a vysvětlíme zadání (viz pracovní list). Po vypracování pracovního listu si s dětmi sedneme do kroužku a zeptáme se dětí, jestli se dnes dozvěděly něco nového, a která tradice se jim nejvíc líbí a kterou doma na Štědrý den chtějí s rodiči dělat.

Po reflexi dětem připomeneme, že se uvidíme ještě jednou a předvedeme prvňáčkům, co jsme si dnes vyzkoušeli. Sdělíme jim také stručně organizaci příštího setkání.

2. setkání

1. Úvod

Druhé setkání je realizováno společně s dětmi z 1. tříd. Vybereme dvě děti z 2. nebo 3. třídy, které se nestydí a necháme je povědět prvňáčkům, proč jsme tu dnes všichni společně a co jim chceme předvést (vychovatel může dětem, které uvádí hodinu pomoci tak, že se jich bude ptát na otázky – proč jsme tu dnes všichni společně, co předvedeme/ukážeme prvňákům).

2. Předvedení tradic

V druhé části druhého setkání je vychovatel pouze jako dopomoc. Organizaci přenecháme starším dětem, které se rozdělí do 4 stejně početných skupinek dle počtu dětí. Každá skupinka starších dětí bude mít na starosti jednu tradici a skupinky prvňáků si postupně obejdou všechny skupinky s tradicemi, kde jim bude tradice představena a ukázána.

Po předvedení tradic poděkujeme jak skupinám starších dětí za podařenou ukázkou a mladším dětem za pozornost a spolupráci.

Motivace

Úvodní: pohádka Krtek o Vánocích (<https://www.youtube.com/watch?v=o5K1DLrpyYs>)

Průběžná: tradiční činnosti (rozkrojení jablek, pouštění lodiček, lití olova, házení střevícem)

Výchovně vzdělávací cíle

Dítě popíše, jaké máme vánoční tradice v České republice. Dítě se dokáže podílet/dodržovat tradice o Vánocích.

Další cíle: rozvoj čtenářské gramotnosti, spolupráce, soběstačnosti.

Výstup projektu

Výstupem projektu je prožitek z praktických činností a předvedení tradicí mladším dětem.

Jméno: _____

POZNÁVÁME NAŠE VÁNOČNÍ TRADICE

Přečti si pozorně text a doplň níže do doplňovačky (některá slova uprav). Pomůžou ti čísla v závorce za obrázky a slovy.

Při štědrovečerní večeři se rozkrajují (1.), tak aby vznikla . Kdo ve svém nalezne pěticipou se zdravými jádry, v příštím roce se mohl těšit na zdraví a štěstí.

Lidé si trsy (2.) zavěšují na lustr či nad . Pod má muž právo jakoukoliv ženu. Říká se: „Kdo se pod jmelím políbí, druhému se zalíbí“ a jmelí zaručí, že láska bude věčně zelená. Říká se také, že se má darovat, protože pak teprve přináší štěstí.

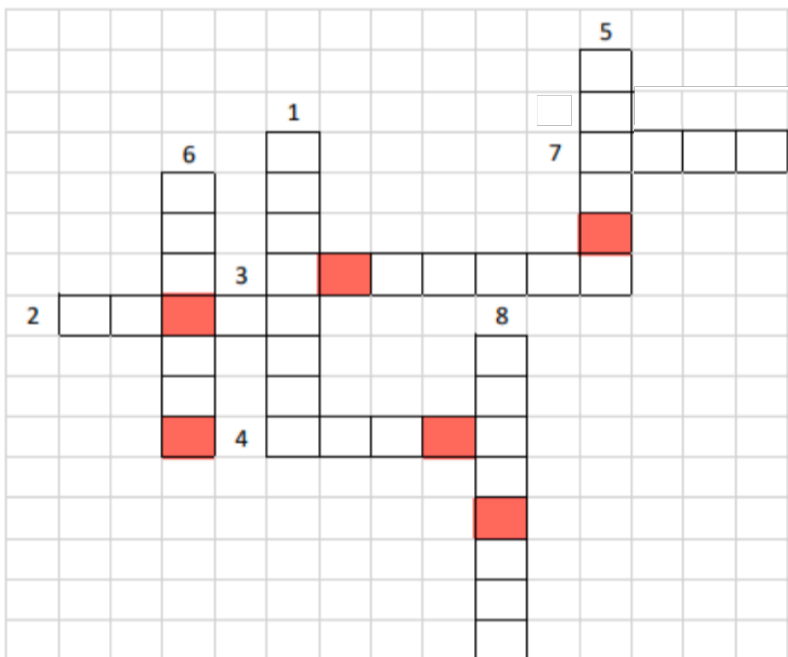
U štědrovečerní večeře se pod dávají šupiny (5.) pro štěstí, aby bylo příští rok hodně . Ze stejného důvodu si někteří šupinu z vánočního schovávají do peněženky.

Další tradice říká, že kdo se na Štědrý den postí, tedy drží půst (7.), ten večer uvidí zlaté , které příští rok zajistí dobrou úrodu.

Tradice lití olova (4.) je náročnější. Na kamnech se roztaví v nádobě kousek olova. Poté se najednou olovo vlije do s vodou. Jakmile olovo ztuhne, lidé usuzují podle tvaru, co je čeká v následujícím roce.

Pouštění (3.) ze skořápek (8.) vlašských je oblíbené. se se vypustí do lavoru s vodou mezi ostatní lodičky. Každý člen domácnosti má jednu . Podle toho, kam lodička pluje a jak dlouho svíčka hoří nebo zda se lodička nepotopí, se hádá, jak se bude dotyčný mít následující rok. Když se lodička vydá na volnou vodu, znamená to, že se dotyčný vydá na daleké cesty. Když se drží při břehu, zůstává .

Svobodné dívky na Štědrý den házejí střevíc (6.), aby zjistily, zda je v příštím roce čeká svatba. Když střevíc dopadne patou ke , dívka se nevdá a zůstane . Když střevíc míří špičkou ke , dívka se vdá.

Tajenka: _____